

ukatzen. Dena den, sistema honi gauza bat ez dio barkatzen, bere «irribarrea», hots, komunismoaren totalismoari ez jazartzea, aurrez aurre ez egitea. Honela hasten du bere artikulua:

«À chaque instant que nous vivons, un pays pour le moins (si se n'est deux ou trois d'un coup) se laisse mordre par les crocs du totalitarisme. Il est ainsi, sans discontinuer, depuis quelques quarante ans. Mais allumez, en Occident, un poste de télévision, feuillotez n'importe quel magazine, n'importe quel journal, et vous ne verrez que sourires florissants, depuis les chefs de gouvernement jusqu'à l'homme de la rue».

(...) Le féroce désir de paraître toujours gai humilie et mine l'humanité».

Bi sistemen aurka dagoenez, hirugarren bide bat proposatzen du Soljenitsynek. «Consolider, loin de grossières combines économiques, les fondements spirituels de la société». Bai, baina kasu! Hori gerora. Hirugarren bidearen bilaketarako ez dugu orain astirik, hain handiak bait dira egungo arriskuak! Bigarren bideari, komunismoari, egin behar zaio gaur fronte. Hona gaurko eginkizuna!

Reagantzox beteriko Mendebala nahiko luke Soljensitynek. ■

Joan Alzibar.

RTVEko 180en gutuna

RTVEko 180 langilek idazki bat izenpetu du, Administrazio Kontseiluko eta kontrole parlamentarioarako batzordearen presidenteei zuzendua. Eta bertan salakuntza gogorak egin dira. Hona puntu nagusienak:

1. Pluralismorik ezagatik TVEko berriematea ez da objektiboa. Gobernuko jendea eta Administrazioako piztitzarrak gehiegi eta gehiegitan agertzen dira. Alderdiei uzten zaien minututan ez da indar politikoez parlamentuan duten proportziorik errespetatzen.

2. Berriemate horien azken erantzukizuna ez omen da redaktatzaileena. Goitik hitzez hitz idatzita ekartzen omen zaizkie berri asko.

3. Berriemateleei buruzko politikan menpetasuna, esaneko izatea dira bertute nagusiak, ez lanerako gaitasuna eta profesionaltasuna.

4. Berriemate horietan ez da gizarteko giroa isladatzen. Hari eta honi kasu egiten zaie, inolako trabarik gabe. Kezkagarri gerta daitezkeen berriak laburtu, disimulatu eta ezkutatu egiten dira,

erabat ezkututzen ez direnean. Alderantziz, Gobernuaren aldeko berriak puztu eta nabarmendu egiten dira. Teleikuslearen zentzu kritikoa amostu egin nahi da.

5. Estatuko eskualde eta elkarte autonomoen errealitatea ez da batere ezagutzen; eta sarri haien eskabide eta beharren arria bezala erabili ohi da.

Salatu diren puntu hauek ez zaizkigu oso harrigarri gertatzen. Beharbada hain egunerokoak, hain aspaldikoak izanik, ohitu eta jarri egin gara. RTVEN gobernuak daraman manipulazio sistematikoa nabarmenegia da frogia bila hasteko.

Zentralismoaz, berriz, zer esan? Madrilgo gertaera politikoa, hango kirolak, musikak, antzerkiak eta elurrak dira notizia. Beste tokietakoak ez dira jakingarri. Bestetik Madrilgo begiek Espainiara zabaltzen duten Euskal Herriaren irudian ezin dugu geure aurpegia bera ezagutu.

Salaketak ez dira beraz harrigarri. Askotan eta era askotan egin izan dira salakuntzak. PNVk agertu du berriki bere protesta, Robles Piquer-en dimisioa eskatuz. TVERen erantzuna espero zitekeena izan da. Eta jokabide horrek zipozkeria, lotsagabekeria eta bengantza beste izenik ez du merezi.

180 hauen ekintzan harritzekoa, niretzat behintzat, beste hau da: langileek beraiek barrutik salakuntza hori egitea; eta hain era zaratatsuan egin ere. Lehen aldiz gertatu da horrelakorik.

180en protestaren antzeko ekintzarik espero zitekeenik ezin esan. Adibidez, hilabete asko ez dela TVERen urteak zirela eta, TVEko tekniko, artista eta berriemileek antolatuta zuten autobonbo triste, merke, lotsagarri, soportaezin, luzea ikusita gero.

180 izenpetzaileren artean informatiboak lantzen dituzten redaktatzaile eta tekniko asko dago. Azpimarkatzekoa da, batez ere, 60 redaktatzaileen kopuruaren haundia. Informazio lanetan TVEN une honetan diharduten ehuneko oso inportantea bait da. Gainera sona haundiko jendea dago tartean. Beharbada horregatik piztu da TVERen baitan halako eztabaida. Jakina zegoen, Robles Piquer-ek ukatu besterik ezin zezakeen egin. Eta 180en idazkiaren kontra 182 firma bildu ditu.

«Informazio gidatua eta manipulatu» salatzeak ez du esan nahi informazio neutral hipotetiko ametsezko baten sareetan erori behar denik. Gauza jakina da: informazioa beti da gidatua. Gizon korbatadun serio edo sinpatiko, eta emakume lirain bezain apain horien irudi eta ahots atsegina tranpa ezin abilagoa da edozein agintedunentzat, ikusleen konfiantza irabazi eta sinestartazi nahi dena irentsi arazteko. Baina gidatze honek gradu eta era asko ametitzen du. Eta esan beharrik ez dago TVEk neurri ikaragarrian manipulatu duela notizia, eta modurik itsusi eta traketsenean egin ere.

180en gutuna txalagarria da. Eta RTVEko giro ustel eta kirastuan haize garbi pittin bat sartzen utziko duen leiho txiki bat ireki dutela uste dut. Ez al du inork leiho hori ixten asmatuko... ■ *Manolo Pagola.*

Ongi etorri, Tribuna Vasca

Tribuna Vasca jaio da. Zorionez. Zorionak.

Ongietorririk ematea «ofizialki» eskatu ez bazait ere, beste batzuekin batera kalera atera nahi nuke nere ongietorririk abegitsuena emateko.

Biziki poztu nau *Tribuna Vasca*-ren jaiotzak. Eta pozteko arrazoi ugari ditugu.

Ez al da ba poztekoa Euskal Herriko kazetaritzaren lur idor eta elkor honetan kazeta berri baten jaiotza? Haur berri bat sortu zaigu. Itsusia da? Politia da? Bost axola! Gainera, geroak esango du polita ala itsusia den!

Pozten gara, bai, gizarte pluralista baten aldeko garelako. Eta indar sozial jakin baten arazoketa asumi dezakeelako TVK.

Edozein egunkariren jaiotzak pozten bagaitu, are gehiago egunkari hori «independiente, liberal y progresista» denean.

Halere, ohar pare bat pozaren bestaldean.

Bat. Egunkari berri bat sortu da bai, baina, azken JAKINEN tamalgarritzat jotzen den bide beretik: alderdi politiko baten eskutik alegia, kasu honetan PSOErekiko hurbiltasun handiegarekin.

Eta bi. Ikusi dut lehen zenbakia, eta arreta bereziz «edición especial» delakoa. Eta? PSOEek ez du euskal kulturarik aintzat hartzen. Ez artikulu bat euskaraz, ez eta euskal kultur langile baten lankidetzarik. Ez genuen inon euskaltzetasunaren arrastorik ikusi ahal izan. ■ *Joan Altzibar.*

Torturaren kultura

Amaitu berria da Zorroagako Filosofi Fakultateak torturari buruz eraturiko astealdia.

Ez dakit bertan emaniko hitzaldiak argitaratuko diren ala ez. Egunkariren artean EGINek egunero aipamen zabala eman die; hala ere, guztiak batean kaleratzea baliozko izango litzatekeela uste dut.